

**Általános tájékoztató a magyar
villamosenergia-versenypiac
szereplőiről és működéséről**

2015.

Tartalom

1. Milyen előnyt jelent a vállalkozók számára a villamosenergia-versenypiac ismerete és a kereskedőváltás ajánlása?.....	4
2. A teljes piacnyitás folyamata	4
2.1 Egyetemes szolgáltatás fogalma	5
2.2 Lakossági felhasználó	5
2.3 A villamos energiáról szóló törvény.....	5
3. Piaci szereplők.....	6
3.1 Termelői engedélyesek	6
3.2 Átviteli rendszerirányító	6
3.2.1 Átvitel és rendszerirányítás	6
3.2.2 Rendszerszintű szolgáltatás.....	6
3.2.3 Kereskedelem szervezése és a piac egyes kereteinek, feltételeinek szabályozása7	
3.2.4 Átviteli hálózat fogalma	7
3.3 Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH).....	7
3.4 Elosztó hálózati engedélyesek	7
3.4.1 Elosztó hálózat fogalma	7
3.4.2 Az elosztó hálózati engedélyesek területi felosztása.....	8
3.5 Egyetemes szolgáltatók	8
3.5.1 Egyetemes szolgáltatás keretében jogosultak villamos energiát vásárolni	8
3.5.2 Egyetemes szolgáltatók Magyarországon	9
3.6 Villamosenergia-kereskedők	9
3.6.1 Magyarországon jelenlévő villamosenergia-kereskedők (a teljes felsorolás nélkül) 9	
4. Szerződéses kapcsolatok rendje	10
4.1 A felhasználó szerződéses kapcsolatrendszere.....	10
4.2 Elosztói engedéllyel kötött szerződések	11
4.2.1 Hálózati csatlakozási szerződés (HCSSZ)	11
4.2.2 Hálózathasználati szerződés (HHSZ).....	11
4.3 Villamosenergia-kereskedővel kötött szerződések.....	11
4.3.1 Kereskedelmi szerződés	11
4.3.2 Mérlegkör tagsági szerződés (MTSZ).....	12
4.3.3 Teljes ellátás alapú szerződés.....	12
5. A hálózatra csatlakozás feltételei villamosenergia-versenypiacon	13

5.1	Hálózatra való csatlakozás.....	13
6.	A kereskedőváltás folyamata.....	14
6.1	Kereskedőváltás folyamata.....	15
6.2	A felhasználó teendői kereskedőváltás esetén.....	16
6.3	Kereskedelmi szerződés felmondása - meghatalmazással az új kereskedő által.....	16
6.4	Kereskedelmi szerződés felmondása - felhasználó által.....	17
6.5	Felmondás visszaigazolása kereskedő részéről	17
6.6	Kereskedőváltás bejelentése	18
6.7	Sikertelen kereskedőváltás	18
7.	Felhasználó-változás fogalma	19
7.1	A bejelentés módja	19
7.2	A bejelentési határidő elmulasztása.....	19
7.3	A régi (előd) felhasználó kötelezettségei.....	19
7.4	A kereskedő kötelezettségei	20
7.5	Felhasználó-változás bejelentéséhez szükséges dokumentumok	20
7.5.1	Villamosenergia-kereskedő által aláírt befogadó nyilatkozat (kivéve mérlegkörből távozó ügyfelek esetén)	20
7.5.2	Felhasználói bejelentés (átadás-átvételi jegyzőkönyv vagy birtokbaadási jegyzőkönyv).....	21
7.5.3	A változás jogcímét igazoló dokumentum	21
7.6	A régi (előd) felhasználó szerződés-felmondása	22

1. Milyen előnyt jelent a vállalkozók számára a villamosenergia-versenypiac ismerete és a kereskedőváltás ajánlása?

Bár 2008. január 1-jétől az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználók, a jogszabályok szerint jogosultak a versenypiaci villamosenergia-kereskedők közül választani. A hazai vállalkozások többsége az elmúlt öt évben még egyszer sem kért ajánlatot és soha nem váltott villamosenergia-kereskedőt. Aki mégis váltott, jellemzően nem aktív keresés eredményeként tette. A hazai cégeknek tehát csak egy igen kis hányada tartozik a piaci folyamatok iránt aktívan érdeklődők közé. A többség csak a szerződéses időszakban foglalkozik a villamosenergia-árak alakulásával és a költségcsökkentés lehetőségével. Több évvel a piacnyitás kezdete után, a vállalkozások viszonylag magas hányada adminisztratív okok miatt tartja a kereskedőváltástól: úgy hiszik, hogy a meglévő szerződés felmondása, és az új szerződés megkötése bonyolult és hosszadalmas folyamat.

Ebben a szituációban kiemelkedő szerep hárulhat a regisztrált villanyszerelőkre, akiket az elosztói engedélyesek egyre több tevékenységükbe vonnak be, különös tekintettel a felhasználókkal, illetve a kereskedőkkel való közvetlen kapcsolattartásra.

Az a minősített villanyszerelő, aki a szabad kereskedőválasztással kapcsolatban képes naprakész szakmai információval ellátni ügyfeleit, erősítheti saját piaci pozícióit, ezáltal növelheti versenyképességét. A felhasználók edukálásában közreműködő villanyszerelők komplex tanácsadásra lesznek képesek, a legjobb megoldást kínálva ügyfeleik számára.

2. A teljes piacnyitás folyamata

Az Európai Unió egységes belső piac létrehozására irányuló irányelvei és a csatlakozási folyamat magával hozták az energiaszektor liberalizálását Magyarországon is. A liberalizáció három lépésben, fokozatosan valósult meg:

1. lépcső: 2003. január 1.

Az évi 6,5 GWh-nál több villamos energiát felhasználó felhasználók köre.

A folyamat első lépcsőjeként 2003. január 1-jén hatályba lépett a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény és további új jogszabályok (kormányrendeletek, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium rendeletei), melyek megteremtették a jogi feltételeket a villamosenergia-kereskedelem liberalizációjának elindításához. Az első fázisban az évi 6,5 GWh-nál több villamos energiát fogyasztó felhasználóknak (ún. feljogosított felhasználók) volt lehetőségük a versenypiacon beszerezni a villamos energiát.

Ezzel kettős piac alakult ki hazánkban: a közüzemi és a versenypiac.

A közüzemi ellátásban a felhasználók egységesített feltételekkel szerződtek, és hatósági áras tarifacsoportok szerint számoltak el a fogyasztásuk után, míg a versenypiaci felhasználók szabadon megállapodhattak a villamosenergia-kereskedőjükkel abban, hogy milyen feltételekkel kívántak szerződni.

2. lépcső: 2004. július 1.

A nem lakossági felhasználók köre.

A 107/2004.(IV. 27.) számú kormányrendelettel módosított, 181/2002. (VIII. 23.) számú kormányrendelet bővítette a feljogosított felhasználók körét. Ez alapján 2004. július 1-jétől egy meghatározott felhasználási helyen bármely, nem lakossági felhasználó feljogosított felhasználóvá válhatott.

3. lépcső: az új villamos energiáról szóló törvény (VET) elfogadásra került, aminek eredményeképpen 2008. január 1-től megvalósult a teljes piacnyitás.

Az új, 2007. évi LXXXVI. törvény alapján 2008. január 1-jétől a lakossági felhasználók köre is jogosult a versenypiacra lépni.

A törvény azonban további változásokat is hozott a villamosenergia-piac működésében. Az addigi közüzemi szektort felváltotta az ún. egyetemes szolgáltatás, amelynek jogosultsági körébe tartozik egyrészt minden lakossági felhasználó, másrészt azon kisfeszültségen vételező nem lakossági felhasználók, amelyek összes felhasználási helyük tekintetében együttesen nem haladták meg a 3x50 Amper (A) csatlakozási teljesítményt.

Ez az érték a VET módosítása után 2009. január 1-jével 3x63 A-ra változott.

2.1 Egyetemes szolgáltatás fogalma

Az egyetemes szolgáltatás a villamosenergia-kereskedelem körébe tartozó sajátos villamosenergia-értékesítési mód, amely Magyarország területén bárhol, meghatározott minőségben a jogosult felhasználó számára méltányos, összehasonlítható, átlátható ár ellenében igénybe vehető.

A lakossági, valamint a kisfeszültségen vételező, összes felhasználási helyük tekintetében együttesen 3x63 A-nál nem nagyobb csatlakozási teljesítményű felhasználók és a közintézmények (külön jogszabály szerinti költségvetési szerv és közfeladatot ellátó intézménye, a helyi önkormányzat és közfeladatot ellátó költségvetési intézménye, az egyházi jogi személy az általa ellátott közfeladathoz kapcsolódóan, valamint a közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézmény - az egyetemes szolgáltatóhoz tett igénybejelentése esetén - közzolgáltatási kötelezettség keretében az egyetemes szolgáltatóra vonatkozó) egyetemes szolgáltatás keretében jogosultak villamos energiát vásárolni. Az egyetemes szolgáltatás feltételeit, szabályait és az árakat jogszabályok és hatósági rendeletek határozzák meg.

2.2 Lakossági felhasználó

Az a felhasználó, aki saját háztartása – egy felhasználási helyet képező, lakás céljára használt lakóépület, lakás, üdülő vagy hétvégi ház, továbbá lakossági célra használt garázs – fogyasztása céljára vásárol villamos energiát a villamos energia vételezésére megkötött szerződés alapján, és az így vásárolt villamos energiával nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet.

2.3 A villamos energiáról szóló törvény

Az Országgyűlés a felhasználók biztonságos, megfelelő minőségű és alacsony költségű villamosenergia-ellátása céljából, az objektív, átlátható és hátrányos megkülönböztetéstől mentes szabályozás kialakítása, a villamosenergia-versenypiac kialakulásának elősegítése, a villamosenergia-hálózatokhoz való szabályozott hozzáférés megteremtése, valamint az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés érdekében, az energiahatékonyság, az energiatakarékosság, és a környezetvédelem követelményeire figyelemmel alkotta meg a villamos energiáról szóló törvényt.

3. Piaci szereplők

- Termelői engedélyesek
- Átviteli rendszerirányító (MAVIR)
- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) - korábban Magyar Energia Hivatal (MEH) 2013. március 28.-ig
- Elosztói Engedélyesek
- Egyetemes szolgáltatók
- Villamosenergia-kereskedők
- Felhasználók

3.1 Termelői engedélyesek

A villamos energia termelését a termelői engedélyesek végzik. Termelői engedélyesnek nevezük azt a piaci szereplőt, aki termelői működési engedéllyel vagy kiserőművi összevont engedéllyel rendelkezik. Termelői engedélyesek pl.: MVM Paksi Atomerőmű, Vértesi Erőmű, Dunamenti Erőmű, Budapesti Erőmű.

3.2 Átviteli rendszerirányító

Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító ZRt. (MAVIR)

A MAVIR egy személyben több feladatot lát el:

- átvitel (szállítás) és rendszerirányítás,
- rendszerszintű szolgáltatások,
- kereskedelem szervezése és a piac egyes kereteinek, feltételeinek szabályozása.

3.2.1 Átvitel és rendszerirányítás

A MAVIR – mint az átviteli hálózat tulajdonosa – felelős az átviteli hálózat folyamatos működtetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért. Biztosítja a villamosenergia-rendszer egyensúlyát, azaz mindig csak annyi villamos energiát termeljenek az erőművek, mint amennyit elfogyasztanak a felhasználók (lakosság, ipari és mezőgazdasági felhasználók, közintézmények, stb.). A MAVIR rendeli el az egyes erőművek, erőművi blokkok indulását, leállítását, gondoskodik a tartalék kapacitások rendelkezésre állásáról. Összehangolja a Magyar Villamosenergia-rendszer és a szomszédos hálózatok működését (export-import).

3.2.2 Rendszerszintű szolgáltatás

Minden mérlegkör-felelős köteles a mérlegkörébe tartozó felhasználók másnapi teljesítmény-igénybevételét (fogyasztását) és a felhasználók ellátását szolgáló forrásait (termelőktől, más kereskedőtől vásárolt villamos energia) megadni a MAVIR részére. A rendszerirányító a tervezett és tény (mért) értékeket összeveti és az eltéréseket elszámolja a mérlegkör felelőssel. Abban az esetben, ha a mérlegkör adott negyedórában többet vételezett, mint a tervezett érték, azaz a tény meghaladja a terv értékét, a különbséget kiegyenlítő energia formájában a MAVIR biztosítja.

3.2.3 Kereskedelem szervezése és a piac egyes kereteinek, feltételeinek szabályozása

Az állam a MAVIR-t jelölte ki a kötelező átvétel alá eső (KÁT) megújuló energiaforrásból és hulladékból nyert villamos energia termelését elősegítő rendszer működtetésére. A MAVIR a jogszabályok által meghatározott keretek szerint jár el.

A MAVIR jelentős szerepet játszik a piacszervezés területén, folyamatosan nyomon követi és alkalmazza a jogszabályi környezet változását. A rendszerirányító megalapította és működteti a magyar villamosenergia-tőzsdét (HUPX).

További részletek: www.mavir.hu

3.2.4 Átviteli hálózat fogalma

A villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer, beleértve a tartószerkezeteket, a rendszer-összekötő vezetéseket és a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló berendezéseket. Az átviteli hálózatért az átviteli rendszerirányító a felelős.

3.3 Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)

(2013.03.28-ig Magyar Energia Hivatal)

A hivatal alapvető feladata az engedélyesek tevékenységének vizsgálata, és felügyelete a vonatkozó szabályozás alapján, továbbá ellátja a tevékenységével összefüggő fogyasztóvédelmi és tájékoztatási feladatokat. A villamosenergia-piac teljes nyitását követően a hivatal szerepében és tevékenységében változás következett be. Az energiaipari engedélyesek szabályozása, az áralkalmazás és a fogyasztóvédelem, továbbá a tájékoztatás mellett egyre nagyobb súlyt kap a versenypiac felügyelete, a verseny elősegítése és tisztaságának megőrzése, annak kikényszerítése, illetve a versenypiaci környezet folyamatos figyelése és szükség esetén változtatása, annak kezdeményezése. A hivatal határozata ellen kizárólag bírói úton lehet jogorvoslással élni.

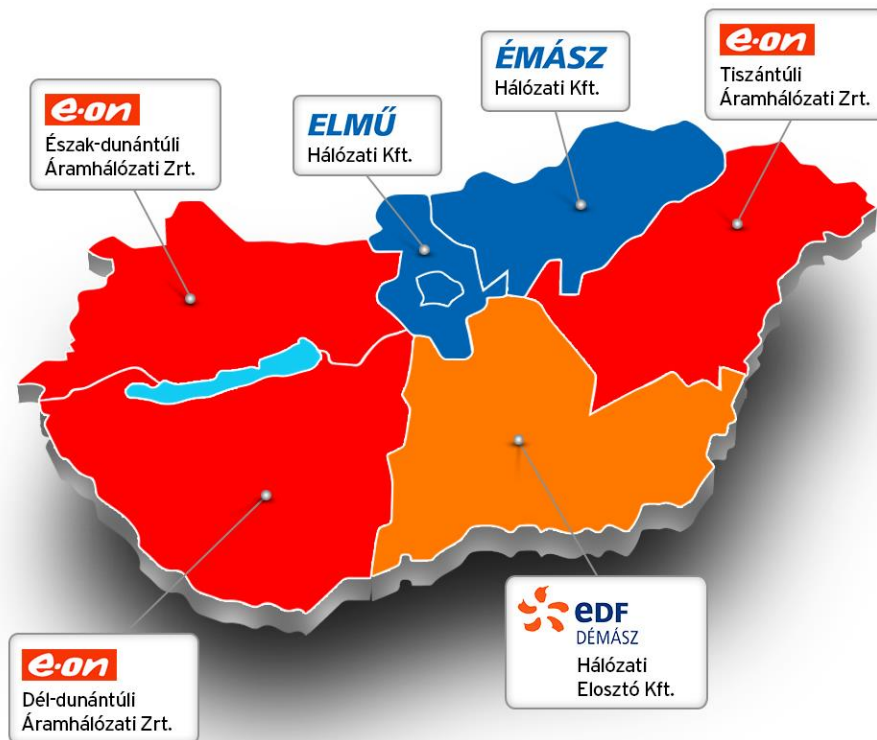
3.4 Elosztó hálózati engedélyesek

Az elosztó hálózat területi alapon került felosztásra. Az egyes részek különböző elosztó hálózati (röviden elosztói) engedélyesek tulajdonában állnak, akik a meghatározott földrajzi területen, településeken kaptak engedélyt elosztói (szállítói) tevékenység folytatására. Tehát működésük területhez kötött. Az elosztói engedélyesek a hálózatok fejlesztését, üzemeltetését, irányítását, karbantartását és a villamos energia elosztását végzik. Feladatuk a villamos energia előírt minőségben és hatóságilag meghatározott díjak (rendszerhasználati díjak) fejében történő eljuttatása a felhasználók, rendszerhasználók (rendszerhasználó: aki a közcélú hálózathoz villamos energia betáplálása, illetve vételezése céljából közvetlenül vagy közvetve csatlakozik) csatlakozási pontjáig, illetve a felhasznált és betáplált villamos energia mérése.

3.4.1 Elosztó hálózat fogalma

A villamos energia szállítására, továbbítására, vagy elosztására szolgáló vezetékrendszer, beleértve a tartószerkezeteket, a rendszerösszekötő vezetéseket és a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló berendezéseket. Az elosztó hálózat az átviteli hálózattól a felhasználókig szállítja a villamos energiát.

3.4.2 Az elosztó hálózati engedélyesek területi felosztása

- EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft.,
- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.,
- E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.,
- E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.,
- ELMŰ Hálózati Kft.,
- ÉMÁSZ Hálózati Kft.

3.5 Egyetemes szolgáltatók

Az egyetemes szolgáltató a közüzemi szolgáltató jogutódjának tekinthető. Az egyetemes szolgáltatóknak az egyetemes szolgáltatásra jogosultak teljes körére ellátási kötelezettségük van. Az ellátási kötelezettség földrajzi elhelyezkedéshez kötött.

3.5.1 Egyetemes szolgáltatás keretében jogosultak villamos energiát vásárolni

- a lakossági felhasználók,
- a külön jogszabály szerinti költségvetési szerv és közfeladatot ellátó intézményei,
- a helyi önkormányzat és közfeladatot ellátó költségvetési intézményei,
- a közfeladatot ellátó egyházi jogi személy,
- a közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézmények,
- kifestésű vételező, összes felhasználási helyük tekintetében együttesen 3x63 A-nél nem nagyobb csatlakozási értékű nem lakossági felhasználók.

3.5.2 Egyetemes szolgáltatók Magyarországon

- E-ON Energiaszolgáltató Kft.,
- ELMŰ Nyrt.,
- ÉMÁSZ Nyrt.,
- DÉMÁSZ Zrt.

3.6 Villamosenergia-kereskedők

A versenypiac megalakulásával, az áramszolgáltatók (közüzemek) jogi szétválásával / átalakulásával a villamosenergia-piacon villamosenergia-kereskedők kezdtek meg működni.

A villamosenergia-kereskedő / kereskedelmi engedélyes társaság a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivataltól, vagy jogelődjétől kapott, villamosenergia-kereskedelemre vonatkozó működési engedéllyel rendelkezik, jogosult villamos energiát üzletszerűen vásárolni és értékesíteni, emellett az értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat közvetíteni.

A villamosenergia-kereskedők tevékenységük során a teljes kereskedelmi skálát lefedhetik (import-export, nagykereskedelem és kiskereskedelem), de amennyiben olyan cégpolitikát követnek, kérhetnek korlátozott villamosenergia-kereskedelmi engedélyt is (ebben az esetben végfelhasználó ellátására nem jogosultak).

3.6.1 Magyarországon jelenlévő villamosenergia-kereskedők (a teljes felsorolás nélkül)

- ALTEO Energiaszolgáltató Kft.,
- Budapesti Energiakereskedő Kft.,
- CYEB Energiakereskedő Kft.,
- ELMŰ Nyrt.,
- ÉMÁSZ Nyrt.,
- E-OS Energiakereskedő Zrt.,
- EON Energiakereskedelmi Kft.,
- GDF SUEZ Energia Magyarország Zrt.,
- stb.
- JAS Budapest Zrt.,
- Magyar Telekom Távközlési Nyrt.,
- MÁSZ Kft.,
- MET Magyarország Zrt.,
- MVM Partner Zrt.,
- PB Power Trade Hungary Kft.,
- TINMAR Energiakereskedő Kft.,
- Transenergo Hungary Kft.,
- VPP Energy Zrt.,

Magyarországon a termelői engedélyesek által termelt, MAVIR által felügyelt rendszeren keresztül, a területileg illetékes elosztói engedélyes által szállított villamos energiát az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó két módon vásárolhatja meg (egyetemes szolgáltatás és versenypiac). Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó csak versenypiaci kereskedővel köthet villamosenergia-vásárlási (kereskedelmi) szerződést:

	Egyetemes szolgáltatótól	Villamosenergia-kereskedőtől
Terület	földrajzi elhelyezkedéshez kötött	földrajzi elhelyezkedéstől független
Ár	kötött, jogszabályilag meghatározott	alku, szabad ármeghatározás
Szerződés hossza	határozatlan idejű	határozott idejű / fordulónapos stb.
Ki vásárolhat?	egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó	bármely felhasználó
Felmondási idő	30 nap	30, 45, 60, vagy 90 nap stb.

4. Szerződéses kapcsolatok rendje

4.1 A felhasználó szerződéses kapcsolatrendszere

A felhasználó szerződéses kapcsolatrendszere megváltozik, ha a versenypiaci villamosenergia-beszerezést választja.

Egyetemes szolgáltatás során a felhasználó egy adott felhasználási hely vonatkozásában a területileg illetékes elosztói engedéllyel és az egyetemes szolgáltatóval áll jogviszonyban. Az elosztói engedéllyel a műszaki, az egyetemes szolgáltatóval az elszámolási kérdéseket rendezheti.

Versenypiacon a felhasználó külön szerződik a villamos energiát értékesítő kereskedő társasággal és a vételezés fizikai feltételeit biztosító elosztói engedélyes társasággal.

A versenypiacon az egyetemes szolgáltatáshoz képest nem változnak:

- a hálózatra kapcsolódás fizikai jellemzői (tehát nem épül ki új hálózat a felhasználóhoz),
- az előző pontból fakadóan nem változnak a szolgáltatott villamos energia minőségi jellemzői,
- az elosztói engedélyes társaság is ugyanaz marad.

Az elosztói engedélyes az egyetemes szolgáltatásban lévő felhasználó ügyfeleivel megegyező módon kezeli a versenypiacon vételező felhasználókat.

A szerződéses kapcsolatrendszert az alábbi ábra mutatja:

Egyetemes Szolgáltatás

Versenypiac

4.2 Elosztói engedéllyessel kötött szerződések

4.2.1 Hálózati csatlakozási szerződés (HCSSZ)

A hálózati csatlakozási szerződést a területileg illetékes elosztói engedéllyessel a felhasználó csatlakozási pontjára kell megkötni.

A szerződés tárgya: a csatlakozási ponton rendelkezésre álló teljesítmény előfeltételeinek megvalósítása és folyamatos biztosítása.

A szerződés főbb pontjai: a felhasználási hely jellemző adatai, a hálózatra történő kapcsolódás műszaki módja és feltételei, a tulajdoni határ, a csatlakozási pontok darabszáma, a csatlakozási ponton rendelkezésre álló teljesítmény, valamint a fogyasztásmérő adatai. Abban az esetben, ha új bekapcsolás történik (új felhasználó), ez a szerződés tartalmazza a csatlakozás létesítésének feltételeit, valamint a pénzügyi kondíciókat is magában foglaló megvalósítás paramétereit is. Amennyiben a már csatlakozási szerződéssel rendelkező felhasználó a rendelkezésére álló teljesítményt szeretné növelni, akkor ezt a szerződést módosítják a felek. Abban az esetben, ha 1x32 A feletti bővítéssel jár (beruházás), akkor a felhasználónak csatlakozási díjat kell fizetnie. A felhasználó csak a hálózati csatlakozási szerződés alapján nem vételezhet villamos energiát. A vételezéshez hálózathasználati szerződést és kereskedelmi szerződést is kell kötni.

4.2.2 Hálózathasználati szerződés (HHSZ)

A Hálózathasználati szerződést a területileg illetékes elosztói engedéllyessel a felhasználónak minden csatlakozási pontjára külön meg kell kötni.

A szerződés tárgya: a felhasználási hely bekapcsolása, a vásárolt villamos energia folyamatos szállítása, valamint a fogyasztásmérő berendezés adatai, felszerelése, üzembe helyezése, folyamatos leolvasása és az adatok mérlegkör felelősök és a rendszerirányító részére történő továbbítása.

A mérlegkör-felelős számára az elosztói engedélyes és a rendszerirányító biztosítja az elszámoláshoz szükséges mért adatokat. A hálózathasználati szerződés csak kereskedővel vagy egyetemes szolgáltatóval megkötött kereskedelmi szerződés megléte esetén jogosít villamosenergia-vételezésre. Ha az egyik megszűnik, a másik is hatályát veszíti.

Az elosztói engedélyes és a rendszerhasználó között kerül megkötésre, az elosztói engedélyes üzemeltetésében álló hálózat használatának biztosítására. A szerződés tartalmazza a rendszerhasználó, az elosztói engedélyes, a felhasználási hely jellemző adatait. Részletesen rögzítésre kerül benne, a szerződött teljesítmény, a hálózathasználati tarifa és az elszámolás módja (idősoros vagy profilos). Villamos energia vételezésére csak villamosenergia-kereskedelmi szerződéssel együtt jogosít.

4.3 Villamosenergia-kereskedővel kötött szerződések

4.3.1 Kereskedelmi szerződés

Általában határozott időre szóló kereskedelmi szerződés, melynek értelmében a villamos energiát a kereskedő köteles a szerződésben kikötött mennyiségben, a megállapodott áron, az igényelt időszakban a betáplálást biztosítani. A felhasználó az elfogyasztott mennyiséget köteles átvenni, valamint a szerződésben foglaltaknak megfelelően kifizetni. A szerződés mellékletét képezheti az Általános Szerződéses Feltételek dokumentum.

4.3.2 Mérlegkör tagsági szerződés (MTSZ)

Mérlegkör: a kiegyenlítő energia igénybevételének okozathelyes megállapítására és elszámolására és a kapcsolódó feladatok végrehajtására a vonatkozó felelősségi viszonyok szabályozása érdekében létrehozott, egy vagy több tagból álló elszámolási szerveződés.

A mérlegkör tagsági szerződés a kiegyenlítő energia elszámolására és/vagy az elszámolás alapjául szolgáló menetrendek bejelentésére kötött szerződés a mérlegkör-felelős és egy piaci szereplő (pl. termelő, másik mérlegkör stb.) között, amely rögzíti a mérlegkör-felelős és a piaci szereplő kiegyenlítő energia elszámolásra és menetrend bejelentésre vonatkozó jogait és kötelességeit. Minden egyes felhasználónak valamely kereskedő - Egyetemes szolgáltató vagy versenypiaci Kereskedő – mérlegkörébe kell tartoznia. A Kereskedő a mérlegkörébe tartozó felhasználók következő napra vonatkozó teljesítmény igénybevételét (fogyasztását) negyedórás bontásban köteles megadni a rendszerirányító (MAVIR) részére.

A felhasználó a kiegyenlítő energia elszámolására a rendszerirányítóval mérlegkör szerződést vagy a mérlegkör felelőssel mérlegkör tagsági szerződést köteles kötni. A felhasználó csak nagyon ritkán köt közvetlenül a rendszerirányítóval szerződést, ez csupán jelentős, 100 GWh/év felett fogyasztó felhasználókra jellemző. Az esetek 99 %-ában a kereskedő, mint mérlegkör-felelős vállalja az adminisztrációval és az elszámolással járó feladatokat.

4.3.3 Teljes ellátás alapú szerződés

A teljes ellátás alapú szerződés olyan ellátás alapú szerződés, melynél a felhasználó teljes energiamennyiségét egy piaci szereplőtől szerzi be, függetlenül a teljesítmény-igény időbeli lefutásától. Ez a szerződés típus nem teszi lehetővé a felhasználó számára egyéb, menetrend alapú szerződések megkötését.

Mivel egyforrású ellátásról van szó, a teljes ellátás alapú szerződés megkötésének alapfeltétele, hogy a felhasználó csatlakozzon az adott kereskedő mérlegköréhez.

5. A hálózatra csatlakozás feltételei villamosenergia-versenypiacon

A hálózatra csatlakozás feltételei a következők:

- villamosenergia-vásárlási (kereskedelmi) szerződés megkötése bármely, Magyarországon engedéllyel rendelkező kereskedővel,
- hálózathasználati szerződés megkötése.

Gazdasági társaságok esetében az alábbi dokumentumokat is mellékelni kell az igénybejelentéshez:

- egy 30 napnál nem régebbi cégkivonatot,
- a cégjegyzésre jogosult személy aláírási címpéldányát,
- ha nem a cégjegyzésre jogosult jár el, úgy a kellő formátumban megadott felhatalmazást.

5.1 Hálózatra való csatlakozás

Amennyiben ehhez közcélú hálózat létesítésre, vagy bővítésre nincs szükség, vagy az már a fenti szerződés alapján megvalósult, úgy az elosztó hálózati csatlakozási szerződés-tervezetet, ha pedig a rendszerhasználó már megkötötte valamelyik villamosenergia-kereskedővel a vásárlási szerződést, akkor hálózathasználati szerződés-tervezetet küld az igénybejelentőnek.

6. A kereskedőváltás folyamata

A villamos energiát versenypiacon vételező felhasználók szabadon dönthetnek arról, hogy melyik kereskedőtől vásárolják meg a működésükhöz szükséges villamos energiát. A felhasználók bármely villamosenergia-kereskedőtől kérhetnek ajánlatot, hiszen a villamosenergia-beszerzés (értékesítés) nem földrajzi helyhez kötött.

Ha a felhasználó villamosenergia-kereskedőt kíván váltani, úgy annak ügyintézését az érintett engedélyesek térítésmentesen végzik, és azzal összefüggésben az érintett villamosenergia-kereskedő és elosztói engedélyes a felhasználónak díjat nem számíthat fel.

A kereskedőváltás lebonyolítása céljából a felhasználó megbízása alapján az a villamosenergia-kereskedő is eljárhat, akivel a felhasználó villamosenergia-vásárlási szerződést köt.

A felhasználó villamosenergia-vásárlási szerződését az abban meghatározott feltételek szerint írásban mondhatja fel. A felhasználó villamosenergia-vásárlási szerződésének kereskedőváltás miatti felmondása a hálózati csatlakozási és hálózathasználati szerződéseket nem érinti.

Minden esetben a szerződés felmondásra vonatkozó feltételei szerint, a megadott határidők figyelembe vételével kell eljárni.

Mikor célszerű, érdemes a felhasználónak a kereskedőváltással foglalkoznia?

- ha az ügyfél már a versenypiacon vételez, és lejár a kereskedőjével kötött szerződése,
- ha az ügyfél ellátása és a jelenlegi kereskedőjénél érvényes feltételeknél kedvezőbbet szeretne kapni.

A kereskedőváltás folyamat szereplői:

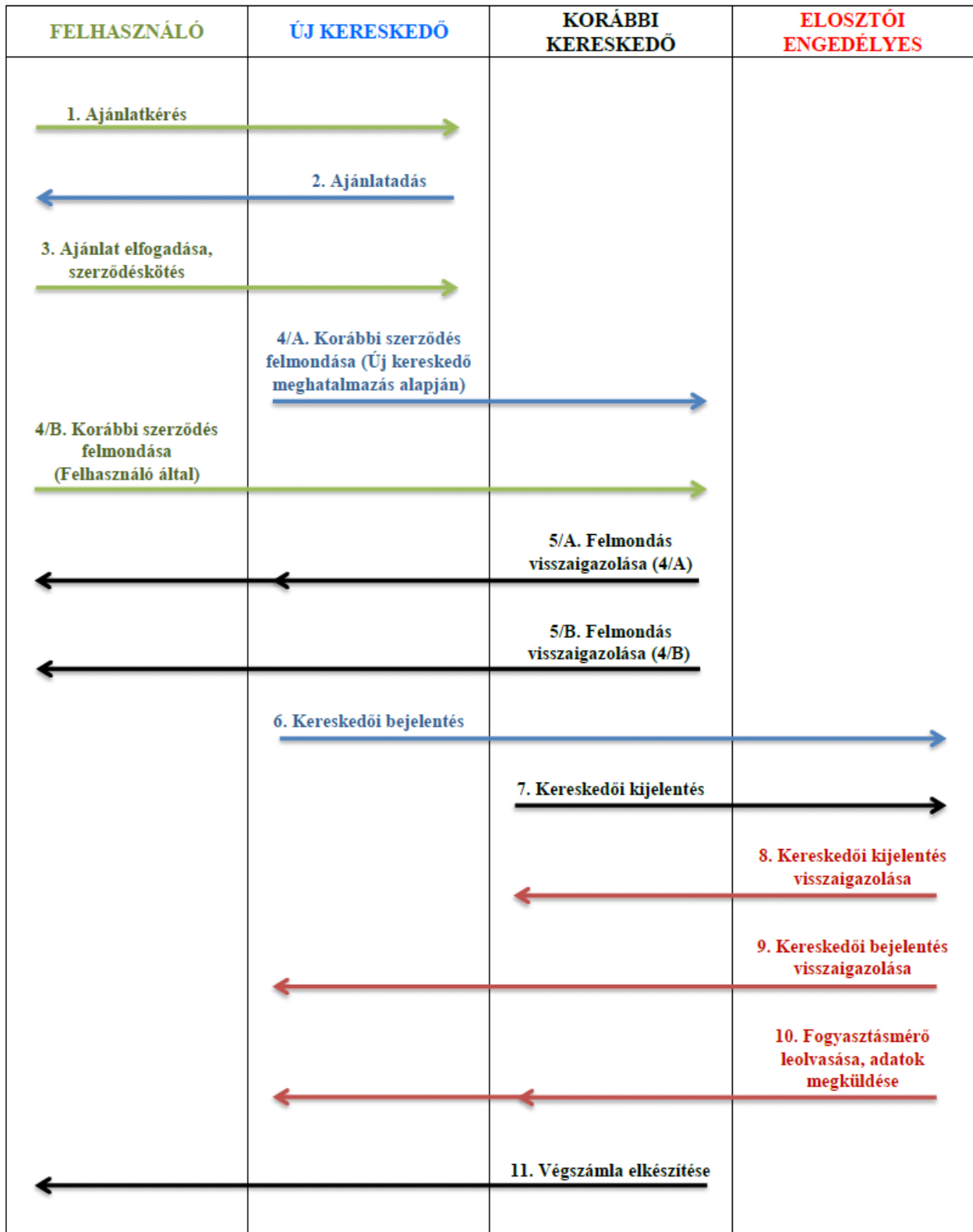
1. felhasználó,
2. korábbi kereskedő,
3. új kereskedő,
4. elosztói engedélyes.

A felhasználó szerződéses kapcsolatrendszere megváltozik, ha a versenypiaci villamosenergia-beszerzést választja.

Versenypiacon a felhasználó külön szerződik a villamos energiát értékesítő kereskedő társasággal és a vételezés fizikai feltételeit biztosító elosztói engedélyes társasággal.

Az elosztói engedélyes az egyetemes szolgáltatásban vételező ügyfeleivel megegyező módon kezeli a versenypiacon vételező felhasználókat.

6.1 Kereskedőváltás folyamata

Egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználó határozatlan idejű szerződését 30 napos felmondási határidő betartásával, írásban mondhatja fel (általában fordulónapra történik a felmondás).

Versenypiaci villamos energia kereskedelmi szerződések felmondásakor a legtöbb esetben az alábbi három eset fordulhat elő:

- Határozott időtartamra kötött szerződés a szerződés lejáratának napján megszűnik, nincs felmondási idő, nincs szerződés-hosszabbítás, de ebben az esetben is érdemes felmondani a lejárat dátumával.
- Határozott idejű, de automatikusan hosszabbodó szerződésnél a szerződés az abban jelölt napon lejár, azonban ha a felhasználó vagy meghatalmazottja nem mondja fel írásban a szerződésben megjelölt felmondási feltételeknek megfelelően (ez lehet 30 vagy 60 nappal a kereskedőváltást megelőzően), akkor automatikusan meghosszabbodik.
- Határozatlan idejű szerződés, mely felmondható általában naptári év fordulónapra 30 vagy 60 nappal a fordulónapot megelőzően.

A villamosenergia-kereskedők mindent megtesznek annak érdekében, hogy védjék meglévő portfóliójukat. Ezt nem csak a kedvező energia díjakkal, előnyös szerződéses feltételek kialakításával érik el.

A szerződéses feltételek között sok esetben megtalálható az úgynevezett „last call” opció (LCO), ami azt jelenti, hogy ha az ügyfél kér be ajánlatot más villamosenergia-kereskedőtől, köteles megmutatni azt jelenlegi kereskedőjének. Így a jelenlegi kereskedő megismeri azokat a feltételeket, energia díjakat, amivel versenyeznie kell, hogy az ügyfelét újra szerződtetni tudja. Amennyiben kedvezőbbet tud kínálni, az ügyfél köteles azt elfogadni és nem élhet a kereskedőváltás jogával.

A legtöbb villamosenergia-kereskedő tartozásvizsgálatot tart.

A sikeres felmondás és kereskedőváltás feltétele, hogy a felhasználó valamennyi a szerződésében előírt feltételt teljesítse az érintett felhasználási helyek tekintetében, így különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a felmondás és a tartozásvizsgálat időpontjában ne legyen lejárt esedékességű tartozása.

6.2 A felhasználó teendői kereskedőváltás esetén

Az ajánlatkérés előtt különösen érdemes figyelni a jelenlegi szerződés lejárat dátumára, illetve a felmondási feltételekre.

Amennyiben még nem járt le a kereskedelmi szerződése és a szerződés megszüntetése feltételhez kötött, akkor a szerződést írásban fel kell mondani a jelenlegi kereskedőnél, a kereskedőváltás időpontja előtt, a kereskedelmi szerződésben meghatározott feltételeknek megfelelően.

Amennyiben az ügyfél meghatalmazza új kereskedőjét, hogy nevében eljárjon, ügyviteli teendője nincs, a kereskedelmi szerződés felmondását teljes körűen az új kereskedő végzi.

6.3 Kereskedelmi szerződés felmondása - meghatalmazással az új kereskedő által

Az ügyfél meghatalmazhatja új villamosenergia-kereskedőjét arra, hogy helyette a kereskedőváltás kapcsán eljárjon villamosenergia-kereskedőjénél.

Amennyiben az ügyfél írásban meghatalmazást ad az új kereskedőnek, ezzel feljogosítja, hogy nevében a kereskedőváltás lebonyolítása céljából eljárjon a villamosenergia-kereskedőnél.

Az új kereskedő kezdeményezi a kereskedelmi szerződés felmondását a kereskedőnél az aktuális kereskedelmi szerződésben meghatározott feltételeknek megfelelően. Felmondási idő lehet 30, vagy 45, vagy 60 nap stb., valamint néhány kereskedő esetében a felmondás a szerződés lejártá előtt csak 120 napon belül indítható, az ügyfél villamosenergia-vásárlási szerződésében meghatározott egyéb felmondási feltételek figyelembevételével.

A felmondáshoz szükséges dokumentumok:

- cégszerűen aláírt villamos energia kereskedelmi szerződés,
- cégszerűen aláírt, tanúk által hitelesített meghatalmazás.

A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok gazdasági szervezetek esetén:

- aláírási címpéldány vagy aláírás minta,
- cégkivonat (lehetőség szerint 30 napnál nem régebbi),
- nullás igazolás,
- alapító okirat – társasház esetén,
- közgyűlési jegyzőkönyv – társasház esetén, ha az alapító okiratban szereplő képviselő személye megváltozott,
- alapító okirat és bírósági bejegyző végzés – alapítvány esetén.

6.4 Kereskedelmi szerződés felmondása - felhasználó által

Amennyiben a felhasználó elutasítja a kereskedő meghatalmazásos eljárását, korábbi villamos energia vásárlási szerződése felmondása ügyében maga jár el.

A felmondó levélnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- cégnév,
- felhasználási hely címe,
- mérési pont azonosító,
- felhasználási hely azonosító,
- szerződésszám,
- felmondás dátuma.

6.5 Felmondás visszaigazolása kereskedő részéről

A kereskedőnek a felhasználó és - amennyiben a felhasználó megbízásából az új villamosenergia-kereskedő jár el - az új villamosenergia-kereskedő részére a felmondás kézhezvételtől számított 5 napon belül írásban értesítést kell küldenie:

- felmondás elfogadásáról / visszaigazolásáról, vagy
- felmondás benyújtásakor nem teljesített szerződéses feltételekről (felmondás elutasítása).

6.6 Kereskedőváltás bejelentése

Az elosztói engedélyes köteles a kereskedőváltással kapcsolatban meghatározott feladatait a villamosenergia-vásárlási szerződés megszűnésének időpontjáig teljesíteni.

A kereskedőváltással érintett villamosenergia-kereskedők és a felhasználó kötelesek egymással és az elosztói engedéllyessel együttműködni.

A hatályos kereskedelmi szerződés felmondásának elfogadása még nem jelenti, hogy az ügyfél átkerül az új kereskedő mérlegkörébe. Ehhez szükséges az elosztói engedélyes pozitív visszaigazolása is.

A kereskedőváltás fordulónapja minden esetben a kereskedelmi szerződés megszűnésének napja.

6.7 Sikertelen kereskedőváltás

Sikertelen kereskedőváltás az az eset, amikor a felhasználó kereskedelmi szerződése az ügyfél vagy a nevében eljáró kereskedő felmondása ellenére továbbra is érvényben marad.

Sikertelen kereskedőváltás lehetséges okai:

- Felhasználó érvényes villamosenergia-vásárlási szerződéssel rendelkezik. Jelenlegi szerződése az új kereskedelmi szerződés kezdetéig rendelkezésre álló idő alatt nem mondható fel rendes felmondással (pl. felmondási idő hosszabb, mint a rendelkezésre álló idő, vagy felmondás csak a tervezett teljesítési időszak kezdetét követő, későbbi fordulónapra lehetséges, stb.).
- Felhasználónak lejárt esedékességű, vagy eredeti lejáratát tekintve múltban esedékes, haladékkal vagy részletfizetési megállapodásban átütemezett tartozása (tőke, kamat, ügyviteli költség) van, és ezt nem rendezi a kereskedő felé a felmondás napjáig, ill. a felmondás kézhezvételekor a kereskedő által meghatározott póthatáridőre. Ebben az esetben a jelenlegi szerződésének felmondását a kereskedő nem fogadja el.
- Abban az esetben, ha a szerződött felhasználó felmondja a villamosenergia-vásárlási szerződését, és ha a felmondás elfogadását a kereskedő előzetesen fizetési biztosíték nyújtásához, vagy előleg megfizetéséhez kötötte, és a felhasználó ezt nem teljesíti a megadott határnapiig, akkor a feltételes felmondás elfogadását a felmondás elutasítására változtatja a kereskedő.

Amennyiben a felmondással kapcsolatos feltételek teljesítésében változás áll be (pl. a tartozás rendezésre kerül, stb.), és a felmondás feltételei is adottak, akkor újbóli felmondást szükséges indítani a kereskedő felé.

7. Felhasználó-változás fogalma

A felhasználó-változás azt jelenti, hogy a felhasználó személyében történik változás, azaz egy teljesen új felhasználó vételez az adott felhasználási helyen.

Nem minősül felhasználó-változásnak, csak adatváltozásnak, ha

- magánszemély esetén csak a felhasználó neve vagy személyi azonosító okmányainak (személyi igazolvány, jogosítvány vagy útlevel) száma változik, de egyéb azonosító adatai nem,
- a cégnyilvántartásban szereplő felhasználó esetében egyéb adatai is változnak, de a cégnyilvántartásban ezek változásként szerepelnek (kivéve az adószám első 8 számjegyének változását),
- adószámmal nem rendelkező, nem magánszemély felhasználók esetén az elosztók által nyilvántartásra használt azonosító szám nem változik,
- társasház esetében, ha a közös képviselő személye változik.

7.1 A bejelentés módja

A felhasználó személyében bekövetkezett változást, vagy a felhasználó elhalálzásának bejelentését a kereskedő ügyfélszolgálatán személyesen, postai úton vagy e-mail üzenetben lehet megtenni. Amennyiben a bejelentés e-mail üzenetben történik, a megfelelően aláírt nyomtatványt és a szükséges egyéb dokumentumokat a kereskedő részére megküldött e-mail üzenet csatolmányaként, pdf formátumban kell megküldeni.

7.2 A bejelentési határidő elmulasztása

Amennyiben a felhasználó személyében bekövetkezett változást a régi felhasználó a jogszabályban előírt határidőben nem teszi meg, úgy a változás bejelentésének tényleges időpontjáig, a felhasználási helyen történt vételezés ellenértékének megfizetési kötelezettsége, illetve az esetleges szabálytalan vételezés jogkövetkezményei a régi felhasználót terhelik. A felhasználó elhalálzása bejelentésének elmulasztása esetén a felhasználási helyen történt vételezés ellenértékének megfizetési kötelezettsége, illetve az esetleges szabálytalan vételezés jogkövetkezményei a kereskedőnél nyilvántartott felhasználó örököseit terhelik. A felhasználó elhalálzása esetén a bejelentésre nyitva álló határidő a felhasználó elhalálzásnak napjától számított 6 hónap.

7.3 A régi (előd) felhasználó kötelezettségei

Ha a felhasználási helyen a felhasználó személye változik, a régi felhasználó a változást legkésőbb a változástól számított 15 napon belül köteles írásban bejelenteni. A felhasználó a változás bejelentésével egyidejűleg a villamosenergia-vásárlási szerződését is felmondja. Amennyiben a kereskedő a felhasználó villamosenergia-vásárlási és hálózathasználati szerződést megbízottként, összevonva kezeli, úgy a felhasználó a hálózathasználati szerződés felmondására vonatkozóan is köteles nyilatkozni.

7.4 A kereskedő kötelezettségei

Amennyiben a kereskedő által összevontan kezelt villamosenergia-vásárlási és hálózathasználati szerződés a felhasználó által felmondásra kerül, úgy a kereskedő köteles a bejelentés kézhezvételétől számított 3 napon belül az elosztói engedélyest a változásról értesíteni, a mérőhely ellenőrzést megrendelni, valamint a villamosenergia-vásárlási szerződés megszűnésének napjára a hálózathasználati szerződés hálózati engedélyesnél történő felmondásáról intézkedni.

7.5 Felhasználó-változás bejelentéséhez szükséges dokumentumok

7.5.1 Villamosenergia-kereskedő által aláírt befogadó nyilatkozat (kivéve mérlegkörből távozó ügyfelek esetén)

A befogadó nyilatkozat tartalmi elemei:

- adott mérési pontra vonatkozó nyilatkozat kötelező tartalmi elemei:
 - mérési pont azonosító (ha új bekapcsolás miatt még nincs, akkor az ügyszám, amely a felhasználó műszaki-gazdasági tájékoztatóján szerepel),
 - kereskedő neve,
 - mérlegkör-felelős neve,
 - befogadó nyilatkozat vagy a kereskedelmi szerződés kezdete,
 - rendszerhasználati díj (RHD) fizető,
 - nyilatkozat arról, hogy a kereskedő a mérési pontra megkötötte az ellátás alapú szerződést,
 - cégszerű aláírás.
- adott mérési pontra vonatkozó nyilatkozat opcionális tartalmi elemei:
 - felhasználó neve,
 - felhasználó székhelyének címe,
 - felhasználási hely címe,
 - kereskedői kapcsolattartó neve,
 - kereskedői kapcsolattartó telefonszáma,
 - kereskedői kapcsolattartó e-mail címe,
 - befogadó nyilatkozat érvényességének vége.

7.5.2 Felhasználói bejelentés (átadás-átvételi jegyzőkönyv vagy birtokbaadási jegyzőkönyv)

A felhasználói bejelentésben a következő tartalmi elemeknek kell szerepelnie:

- A felhasználási helyre vonatkozóan:
 - felhasználási hely címe és egyedi azonosítója,
 - fogyasztásmérő-berendezés gyári száma,
 - fogyasztásmérő-berendezés mérőállása,
 - mérőállás megállapításának dátuma.
- A felhasználóra vonatkozóan:
 - természetes személy esetében: felhasználó neve, anyja neve, születési helye és ideje,
 - jogi személy vagy a Ptk. általános szabályai szerint létrehozott jogalany esetében: neve, cégjegyzékszám vagy azzal egyenértékű azonosítója és adószáma,,
 - új lakóhelyének, tartózkodási helyének vagy székhelyének címe, vagy értesítési címe, telefonos elérhetősége,
 - a villamosenergia-kereskedőnél nyilvántartott felhasználói azonosító száma,
 - felhasználó nyilatkozata, hogy a villamosenergia-vásárlási szerződését felmondja,
 - felhasználó személyében bekövetkezett változás jogcíme.
- Új felhasználóra vonatkozóan:
 - természetes személy esetén: felhasználó neve, születési neve, anyja neve, születési helye és ideje,
 - jogi személy vagy a Ptk. általános szabályai szerint létrehozott jogalany esetében: felhasználó neve, székhelye, cégjegyzékszám vagy azzal egyenértékű azonosítója és adószáma,
 - lakóhelyének, tartózkodási helyének vagy székhelyének címe, értesítési címe, telefonos elérhetősége,
 - bejelentés kelte, bejelentő vagy felhasználó és új felhasználó aláírása.

7.5.3 A változás jogcímét igazoló dokumentum

- 30 napnál nem régebbi tulajdoni lap,
- adásvételi szerződés,
- bérleti szerződés,
- halotti anyakönyvi kivonat (felhasználó elhalálozása esetén).

7.6 A régi (előd) felhasználó szerződés-felmondása

A régi (előd) felhasználó kereskedője az információt elektronikusan (e-mailben) küldi az elosztónak.

A régi (előd) felhasználó felhasználó-változás miatti szerződésfelmondását az elosztók legkorábban a felhasználó-változás bejelentését megelőző hónap 1. napját megelőző napra fogadják el. Amennyiben a bejelentésre a felhasználó-változás dátumát követő hónap utolsó napjánál később kerül sor, a felhasználó-változás elosztó általi átvezetésének időpontjáig a régi (előd) felhasználó felel az elfogyasztott villamos energia ellenértékének és a rendszerhasználati díjaknak a megfizetéséért.

Profilos elszámolási módú mérési ponttal rendelkező felhasználó esetén a végelszámolást az átadás-átvételi jegyzőkönyvben szereplő mérőállással kell végrehajtani, kivéve, ha annak dátuma régebbi, mint az előző hónap 1. napja. Ha nincs a mérőállást tartalmazó átadás-átvételi jegyzőkönyv, illetve a jegyzőkönyv dátuma az előző hónap 1. napjánál régebbi, akkor a mérőállást a régi (előd) felhasználóval történő egyeztetés alapján, illetőleg becsléssel kell meghatározni. Ebben az esetben a régi (előd) felhasználót tájékoztatni szükséges, hogy becsült mérőállás alapján fogják az elszámolást elvégezni.

Az elosztónak a felhasználó kérésére el kell végeznie a mérőberendezés helyszíni felülvizsgálatát.

Profilos elszámolási módú mérési ponttal rendelkező felhasználó esetén, a felülvizsgálat során rögzített mérőállás alapján a mérőállás korrigálható az elszámolások megfelelő korrekciója mellett.

A régi (előd) felhasználó kereskedőjét az elosztónak a szerződésfelmondás végrehajtásakor haladéktalanul tájékoztatnia kell a felhasználó-változás miatti szerződésfelmondásban érintett mérési pontok azonosítóiról.